

**ШИНЖЛЭХ УХААН, ТЕХНОЛОГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ
ОРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСӨЛ БОЛОН ХАМТ ӨРГӨН МЭДҮҮЛСЭН
ХУУЛИЙН ТӨСЛҮҮДИЙН ХЭЛЭЛЦЭХ ЭСЭХ ТАЛААРХ ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ,
НИЙГМИЙН БОДЛОГЫН БАЙНГЫН ХОРООНЫ САНАЛ, ДҮГНЭЛТ**

2025 оны 12 дугаар
сарын 09-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

Илтгэгч нь: Улсын Их Хурлын гишүүн С.Эрдэнэбат

Улсын Их Хурлын дарга, эрхэм гишүүд ээ,

Монгол Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Уянга, Д.Рэгдэл, Г.Хосбаяр нараас 2025 оны 07 дугаар сарын 02-ны өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Шинжлэх ухаан, технологийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийн хэлэлцэх эсэх асуудлыг Хүний хөгжил, нийгмийн бодлогын байнгын хороо 2025 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдрийн хуралдаанаараа хэлэлцлээ.

Хуулийн төсөлд Засгийн газар, төрийн болон төрийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдээс Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн дагуу зарласан сонгон шалгаруулалтад шинжлэх ухаан, технологийн төсөл, суурь судалгаа, хэрэглээний судалгаа, технологийн туршилт зүгшрүүлэлтийн ажлыг төрийн өмчийн эрдэм шинжилгээний байгууллагаар гүйцэтгүүлэх тохиолдолд тендерийн болон гүйцэтгэлийн баталгаанаас чөлөөлөх харилцааг зохицуулахаар тусгасан байна.

Мөн төсвийн хөрөнгөөр хийгдсэн шинжлэх ухааны судалгааны дата бааз байхгүйгээс судалгаа, шинжилгээний ажлыг давхардуулан хийж, төсвийн үргүй зардал гаргадаг байдлыг арилгах үүднээс үндэсний эрдэм шинжилгээний бүтээлийн мэдээллийн нэгдсэн санг олон улсын жишигт нийцүүлэн хөгжүүлэх, тус сангийн ил тод байдлыг хангах зохицуулалтыг тусгажээ.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2016 оны 59 дүгээр тогтоолын 04 дүгээр хавсралтаар батлагдсан Хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдон гарах зардлын тооцоо хийх аргачлалыг баримтлан Шинжлэх ухаан, технологийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийг баталснаар улсын төсөвт шинээр зардал үүсэхгүй гэж хууль санаачлагчид үзжээ.

Хуулийн төслийг d.parliament.mn цахим хуудаст байршуулж иргэд, олон нийтийн санал авч байгаа болно.

Байнгын хорооны хуралдаанаар хуулийн төслийг хэлэлцэх үед Улсын Их Хурлын гишүүн С.Зулпхар Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуультай хэрхэн уялдсан талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн О.Саранчулуун төрийн өмчит эрдэм шинжилгээний байгууллагад ямар байгууллагыг хамааруулж байгаа талаар, төсвийн хөрөнгөөр хийсэн судалгааны ажлыг үндэсний судалгааны нэгдсэн платформ sudalгаа.gov.mn сайтад байршуулахад тавих академик шалгуур бий эсэх, дээд боловсролын сургалтын байгууллагын эрдэмтэн, судлаачдад үзүүлэх үр нөлөөний талаар, мөн

хуулийн үйлчлэлд хамаарах бараа, ажил, үйлчилгээний талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Найдалаа төрийн өмчит эрдэм шинжилгээний байгууллагад давуу тал үүсгэж байгаа нь худалдан авах ажиллагааны зарчимтай нийцэж байгаа эсэх, Засгийн газраас шинжлэх ухааны салбарт баримтлах бодлого, шийдвэртэй уялдаж байгаа талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Ганмаа судалгаа, инновацын үр ашгийг нэмэгдүүлэх, эрдэмтэн, судлаачдын нийгмийн хамгааллын асуудлыг шийдвэрлэх, шинжлэх ухааны салбаруудын уялдаа холбоог сайжруулах зохицуулалтууд хуулийн төсөлд туссан эсэх болон шинжлэх ухаан, технологийн судалгааны сонгон шалгаруулалттай холбоотой мэдээллийг нийтэд ил тод, нээлттэй байх боломжийг хангасан эсэх талаар тус тус асуулт асууж, хариулт авлаа.

Хуулийн төсөлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүн С.Эрдэнэбат эрдэм шинжилгээний байгууллага, их, дээд сургуулийн бие даан хөгжих боломж бололцоог хангах, чадавхыг сайжруулах, цаашид хөгжих боломжийг нээж өгөхөд хуулийн энэхүү өөрчлөлт шаардлагатай бөгөөд Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуультай уялдуулж сайжруулах чиглэлд анхаарах талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Бум-Очир дээд боловсрол хөгжихгүй байгаа шалтгаан нь орлого олох бүх боломж хаалттай, тендерт орох боломж нь хязгаарлагдмал байдагтай холбоотой, мөн эрдэм шинжилгээний байгууллагууд 2 яаманд харьяалагдаж байгаа нь шинжлэх ухаан, дээд боловсролын салбар хөгжихөд саад болж байгаа тул Засгийн газар бүтцээ эргэн харж, нэгдсэн бүтэц, нэгдсэн бодлоготой болох зайлшгүй шаардлагатай талаар, мөн Судалгааны их сургуулийн тухай хуулийг баталж, цаашид энэ салбарыг хөгжүүлэх, суурь шинжлэх ухааныг төрөөс бодлогоор дэмжих талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Ганмаа шинжлэх ухааны бодлого нь Монгол Улсын хөгжлийн үндсэн хөдөлгүүр тул суурь судалгааг төрөөс санхүүжүүлэх, судалгаа, шинжилгээний бодлого хариуцсан тусгай институт байх шаардлагатай талаар, мөн гадаад улсад ажиллаж байгаа монгол эрдэмтэдтэй хамтын ажиллагааг бий болгох чиглэлд анхаарах, хуулийн төслийн зорилго, хэрэгжилт, хариуцлага гэсэн гуравласан уялдааг сайжруулах талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн С.Зулпхар төрийн худалдан авах үйл ажиллагааны хүрээнд эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил хийх боломжийг хаасан хуулийн хязгааруудыг шуурхай шийдвэрлэх, шинжлэх ухааны салбарт зарцуулах төсвийг нэмэгдүүлэх, цаашид хувийн хэвшлийн эрдэм шинжилгээний байгууллагуудыг оролцох боломжийг нээх эрх зүйн орчныг бий болгох шаардлагатай талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн О.Саранчулуун хуулийн төсөл нь Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт туссан төрийн өмчийн их сургуулиудыг сургалтын их сургуулиас судалгааны их сургууль болгон хөгжүүлж, академик эрх чөлөөг ханган, инновацын экосистемийг бүрдүүлэх зорилттой холбоотой эсэх нь тодорхойгүй, цаашид шинжлэх ухааны салбарт баримтлах чиглэлээ тодорхой болгож, шинжлэх ухаан, технологийн тэргүүлэх чиглэлтэй уялдуулах замаар дэмжлэг үзүүлэх, олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн шинжлэх ухааны шалгуур хангасны үндсэн дээр бүртгэгдэж, ил тод байдаг судалгааг төрөөс тусад нь мэдээллийн сан үүсгэх шаардлагагүй талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Найдалаа шинжлэх ухааны хөгжлийн хэрэгцээ, шаардлагад нийцсэн нэгдсэн бүтэцтэй болгох бодлогын өөрчлөлт хийх, төрийн өмчит эрдэм шинжилгээний байгууллагад давуу байдал олгох нь оновчтой шийдэл биш тул цаашид шинжлэх ухааныг хөгжүүлэх бодлоготой уялдуулж цэгцлэх шаардлага байгаа талаар тус тус санал хэлсэн.

Шинжлэх ухаан, технологийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг Байнгын хорооны хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонх буюу 64.7 хувийн саналаар, хамт өргөн мэдүүлсэн Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт оруулах

тухай хуулийн төслийг 58.8 хувийн саналаар, Шинжлэх ухааны академийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг 64.7 хувийн саналаар тус тус үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэхийг дэмжиж, чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх нь зүйтэй гэж үзсэн болно.

Улсын Их Хурлын дарга, эрхэм гишүүд ээ,

Шинжлэх ухаан, технологийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Шинжлэх ухааны академийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг хэлэлцсэн талаарх Хүний хөгжил, нийгмийн бодлогын байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг хэлэлцэн шийдвэрлэж өгөхийг Та бүхнээс хүсье.

Анхаарал хандуулсанд баярлалаа.

ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ, НИЙГМИЙН
БОДЛОГЫН БАЙНГЫН
ХОРООНЫ ДАРГА

Б.НАЙДАЛАА